

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 178 (3340) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Stalin nem képviselteti magát a Roosevelt-Churchill találkozáson

Keleten még egyre fokozódik a nyári csata hevessége. Óriási tömegek bevetése ellenére sem tudnak harcászati sikert elérni a bolsevisták

Német-olasz külügyminiszteri találkozó készül (?)

(P. A.) Churchill angol miniszterelnök Kanadába repült, hogy ott Roosevelttel tanácskozzék. Az ellenség táviratai szerint a tanácskozás tárgya: a háború. Szinte komikus, hogy így kihangsúlyozzák az angolszász háborus vezérfrontra beszélgetési tárgyát. Most, a háború közepén, mikor az amerikaiak és angolok is nemcsak városok bombázásával foglalkoznak, de Szicíliában személyesen harcba is keveredtek, — hát persze, hogy az amerikai és angol vezérnek a háborúról kell egymás között beszélnie. Azonban úgy látszik, mégse fölösleges a háború kérdéséről tárgyalni, ha mégis ennyire szükségesnek látják ezt sajtóiródáikban is tudtati adni.

Pedig korábbi sajtóközléseikben már világgá hirdették, hogy ők az egész európai hadviselést már minden részletére nézve előre megbeszéltek, s erről a háborúról egy évre szóló előzetes üzemtervet készítettek. A szemek kidülledésével ezt a híresztelést is az újdöcsök és kislelkűek már úgy fogadták, mint az ellenség győzelmi sorozatainak a kész valóságát. Az angol és moszkvai rádióhírek szurkolói, kik készpénznek vesznek minden ellenséges gondolat-füstölést, már el is parentálták a tengelyhatalmak minden eddigi hadállását, s Távolkelettől az orosz keletig és Távolnyugatig már minden fronton az ellenség elképzelései megvalósulásait látják. Hogy ténylegesen a helyzet más; hogy az ellenség minden vonalon a végső pontokig megfeszített kétségek között áll; hogy nemcsak az orosz fronton, de még Szicíliában is tetemes felülrőldekeket szenved; hogy hajóterében félmillió számokkal több a tonnavesztése, mint amennyit utánépítésekkel pótolni tud: ezt az ellenséges hírek hűledezői mind nem tudják számbavenni.

Közönségünket óvnunk kell attól, hogy ilyen gyöngelkűségekre tévedjen. A gyöngelkűek nem látnak helyesen. Mikor azt emlegetik, hogy ők csak a tárgyalásos látás érdekében veszik figyelembe az ellenséges hírvételeket, ezzel szemben utalnunk kell arra, hogy éppen a tárgyalásos látás végett nemcsak az ellenség sikereit kell számba venni, hanem a magunk helytállását is. Nemcsak azt kell megtudni, hogy az ellenség európai városokat bombázott, s évszázados kultúrkincseket tett tönkre és védtelen emberek százaira ontotta a halált. Hanem azt is végig kell gondolni, hogy ilyen hadviselő módszert csak azok alkalmazhatnak, akik a rendes harcatereken nem tudnak előhaladni. Azt is végig kell gondolni, hogy az ellenség a mi földünkön csak Szicíliában tudott annyira amennyire lábat vetni, az Európáért küz-

dók azonban mélyen bennállanak az ellenség földjén. Amellett Ázsiában is a tengelyhatalmak állanak fölényben, s a tengereken is a hadviselés csak az ellenség veszteségeit súlyosítja napról napra és hónapról-hónapra. Tárgyalásos látással legfőkébb azt lehet megállapítani, hogy a szembenálló hadviselő felek igen egyenlő erejűek, s az ellenség csak inkább a túlzott hírekben és a megtévesztő hírvételekben tud nagyobb teljesítményt felmutatni.

Lehet, hogy ez a hamis tudósítási rendszer is háborús eszköz, ami a gyönge idegzetűeket hatásosan tudja támadni, s ennek is lehetnek háborus sikerei. Valójában azonban az ilyen megtévesztések csak a gyöngébb félnek a fegyverei, mikor az igazi erőt ravaszszággal kell pótolni. Csak hogy minden megtévesztés

utóbb visszafelé sül el, mert mégis csak az igazi történések hozzák el az igazi helyzethatározást és a döntést. A mai világháborúban pedig az igazi tény az, hogy az elnyomott népek sokasága nagyobb, mint az elnyomó tökehatalmaké. A háború minden további előhaladása csak a szenvedők tömegeit és öntudatát gyarapítja. A végső győzelem tehát csak azoké lehet, s nem azoké, akik eddigi világaluralmuk feltételeiben indítottak háborút a feltörekvő népek ellen.

Ezek az urak Olaszországra is megtévesztő üzeneteket küldöttek, békét ígértek neki, ha kiugrik és vesztere hagyja a küzdő Európát. Olaszország mintegy kísérletképpen áldozatul is hozta a maga fasizta rendszerét, hogy hadd lássa a becsületet külön békét. Azonban az üzenetküldők ilyen becsületet békére nem

hajlandók; tehát az átállított Olaszország is éppúgy küzd tovább, mint a korábbi fasizta rendszerű állam. Sőt ellenállása még szívósabb, ami meglepő az angol-amerikai támadókat, kiket hirtelen éppen Olaszország felőli igényével a Szovjet is oldalba támadott. Így tehát Churchillnek csakugyan a háborúról kell tárgyalnia Roosevelttel. A békéről nem tárgyalhatnak, mert nincs a kezük ügyében. Hiába állapították meg egy egész esztendőre a háborus tervet Európa ellen.

Ujából kell tárgyalniok, mert ez a terv sehogyan akar sikerülni. Esetleg új békeszabterveket kell kidolgozni és Stalinnek is valami juttatást ígérni. Tehát várják a tárgyalásra Stalinékat is, kik azonban mégse jönnek, mert azt vélik, hogy nekik az angolszász világkapitalisták kellő segítő társaik nem lehetnek. Stalinék felől is az angolszász tárgyalók csak valami külön belső ellenségeskedést érezhetnek, ami az ellenfelek közös frontját bontja.

Csakugyan ezuttal találó volt, ahogyan az angolszász híradások kiélezték, hogy Churchill és Roosevelt a háborúról tárgyal Kanadában. Másról nem is tárgyalhat. Legkevésbé arról, hogy hogyan ossza szét az olasz-japán-német és más népek országait. Csak a háborúról tárgyalhat, meg a saját belső háborújáról is.

Montrealban találkozik Churchill az amerikai elnökkel

A Pest írja: Berlii diplomáciai körökben a német és olasz külügyminiszter várható találkozása továbbra is a legélelnebb érdeklődéssel tárgyalt kérdés, ami nem utolsó sorban annak eredménye, hogy a külügyminiszterium illetékes körei mellőznek minden erre vonatkozó kérdést. Megismélik azt a német fellogást, hogy Olaszország megmarad régi politikája mellett, mivel a német-olasz szövetségben Mussolini személye és uralma csak helyzetképet jelentett. Ez a szövetség Német- és Olaszország érdekeinek közösségén alapszik, ez a közösség pedig eddig semmiben sem szenvedett változást. Tehát az egész belpolitikai helyzet átalakulásával sem változhatik meg.

Ottavából jelentik: (B. T.) Churchill angol miniszterelnök szerdán Montrealban találkozik Roosevelt elnökkel. Roosevelt kedden tárgyalt katonai tanácsadóival. Londoni és kanadai jelentések szerint szerdán Roosevelt és Churchill nagyon fontos katonai kérdéseket beszél meg.

Moszkvát állandóan tájékoztatni fogják a megbeszélésekről

Zürichből érkezett jelentés szerint Churchill és Mackensie King tárgyalásáról, valamint a Churchill-Roosevelt tárgyalások eredményeiről állandóan tájékoztatni fogják Moszkvát és valószínű, hogy a tárgyalások befejezése után különbizottság utazik Moszkvába.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az angol hírszolgálat quebeci jelentése szerint Churchill és Mackensie King miniszterelnök értekezlete után hivatalos jelentést adtak ki, amely azt mondja, hogy „az est folyamán a két miniszterelnök a nemzetközi helyzetet vitatta meg és a Churchill itt tartózkodásával kapcsolatos tervekről tárgyalt”.

Genéből jelentik: (MTI) A Német

TI jelenti: Newyorkból jelentik, hogy Churchill kíséretében Leathers lord, a hadiszállítási ügyek brit minisztere, valamint a brit vezérkar főnökei is Quebecbe érkeztek.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Roosevelt kedden kijelentette a sajtóértekezleten — mint a brit hírszolgálat jelenti — hogy Macensie King kanadai miniszterelnök értesítette távbeszélő útján Churchill megérkezéséről. Hozzátette, igen valószínű, hogy találkozni fog Churchilllel, de nem tudja megmondani a találkozás helyét és idejét. Ezuttal csak annyit mondhat, hogy valószínűen angol-amerikai vezérkari tanácskozástról lesz szó. Kijelentette, nem hiszi, hogy a Szovjet képvisel-

hetné magát az értekezleten. Ez nem azt jelenti, hogy ő és Churchill ne lennének igen boldogok, ha a Szovjet képviselők megjelenének az értekezleten.

Változatlanul szilárd a német arcvonal keleten

Stockholmból jelentik: (B. T.) A lapok megállapítják, hogy a németek helyzete északon ma lényegesen erősebb, mint az előző évben. A norvégiai erődítmények kiépítése folyik. Az egész parton összelüggő erődítményvonalat építettek, melyet megbízható értesülés szerint körülbelül ezer ágyúval láttak el.

Berlinből jelentik: (B. T.) A nyári csata hevessége a német lapok jelentése szerint fokozódik. Az orosz támadás fegyűjtőpontjai a Bjelgorod és Orel körüli szakasz, majd újabban a Vjazmától nyugatra és délnyugatra eső szakasz. A szovjet kedden újabb hadoszlopokat vetett be, hogy hadászati sikert érszakoljon ki. Berlii jelentés szerint azonban ez az erőfeszítés semmi eredménnyel nem járt.

Anémet arcvonal változatlanul szilárd. A helyenként történt orosz betöréseket a németek hamarosan elzárták. Neveket a német jelentések nem emlitenek, csak azt mondják, hogy a csata ide-oda hullámozik. Az orosz főparancsnokság óriási tömegek bevetése ellenére sem tud elérni hadászati sikert.

Nyíltlevelél egy diákhhoz

(Válasz Cserny Zoltánnak, a gép-
ipari középiskola volt tanulójának)

Kedves ifjú Barátom!

Remélem nem haragszol meg, hogy az újságban válaszolok leveledre. Tudod, az újságíró különös teremtménye az Istennek, hiába kéri, hogy ne legyen meg valamit, mégis megteszi, ha ezzel szolgálhat valamit a köznek. A Te nemes cselekedeted — hiába is kötötted ki, hogy ne kerüljön a nyilvánosság elé — mégis a nyilvánosság elé kerül, mert kell, hogy a Te nemes példád világítson másoknak is.

Már a multkor meghatott jószágos szived, amikor hozzám, mint volt hitoktatóhoz behoztál 20 pengőt a megnyert pályadíjból, hogy adjam valamelyik szegénynek. Meleg futott át szivemen, amikor szavaidat hallottam. Tudod miért örültem. Azért, mert láttam, hogy a Te szivedben nem hullottak terméketlen talajra Krisztus igéi. Örültél, mert pénzt kaptál, de örömet nem akartad szivedben rejtetni, hanem megosztottad a szegényekkel. Hidd el, ez a legnemesebb öröm. Sokkal nagyobb öröm, mintha dorbézolásra költened pénzedet. Köszívű embernek kell annak lennie, akinek szive nem ufjog, amikor érzí, hogy lájzó könnyeket töröl le az emberek szeméről és simogató keze érintésére elhalkulnak síró jajsavak. Igazad van, ifjú Barátom: Te a legnemesebb út találtad meg. Járj tovább is ezen az úton. Ez az öröm nem fog lealacsonyítani sohasem ez az öröm felemeli és megnemesíti ifjú szivedet. Végtelen örömmel töltötte el szívem, hogy már kaptál állást, s még inkább az a nemes lelkiület, amelyről újból tanubizonyosságot lottél. Első tisztségéből ismét küldtél valamelyik szegényem részére 20 pengőt. Le is írom soraidat, amelyek mélyen meghatották lelkeket.

„Örömet egy szegény városi nélkülözö családdal szeretném megosztani. Arra kérem, a Főtitelendő Urat, hogy annak sziveskedjék adni ezt a 20 pengőt, aki igazán rászorul. Itt még külön kérem, hogy e tetteket a nyilvánosságtól megkímélni sziveskedjék”.

Bocsáss meg, hogy ez utóbbi kérésedet nem tartottam meg. De beszéltem kellett azokhoz az ifjakhoz a Te példádval, akik most indulnak el az élet útjára, hogy így is lehet az életet kezdeni. Nem kell mulatozásban megünnepelni az első sikereket. Beszélni kellett, azokhoz, akiknek sokkal többet juttat az élet, mint nekik és mégsem nyílták meg sohasem az erecsényüket.

Az Isten olyan helyre állított Téged, ahol állandóan kell éreznők az embereknek a felettes meleg szívéit. Munkások fölé rendelt az Isten gondviselése. A munkás lelke a szeretet szava iránt mindig fogékony. Arra kérlek, nézz körül a munkahelyeden is és ezzel a jószágos szíveddel karold fel azokat a munkásokat, akik meleg szavakra és cselekedetekre áhítoznak. A jövőt csak akkor tudjuk szebbé tenni, ha összefogunk. Fogd meg a munkás kérges kezét, mert csak akkor lesz szilárd a magyar jövő, ha a szellem és kéz munkásai testvéri szeretetben összeforrnak, ha nem emelkedik hatalmas választófal a kettő között, ha megérik egymásban a sorsközösséget.

Most már elbúcsúzom Tőled. Nagyon örülnék, ha máskor életjelt adnál magadról és munkádról. Szeretettel üdvözöl volt hitoktatód

dr VIRÁG JEROMOS

Megrazó kép Hamburg bombázásáról

Berlinből jelentik: (MTI) Okrasa, a Hamburger Tageblatt főszerkesztője, aki a mentésben való önfeláldozó magatartásáért a második osztályú vaskeresztet érdemelte ki, a külföldi újságírók előtt megrendítő képekben számolt be a milliós város bombázásáról. Eszerint a sorozatosan megismétlődő támadások a szombatról vasárnapra forduló éjjel indultak meg. Nappal az amerikaiak, éjjel pedig az angolok támadtak. Különösen a szoforos bombákkal dolgozó angol támadások voltak rettenetesek, de abban az egyben nem volt különbség az angolok és amerikaiak között, hogy számtani pontossággal mindenütt a legsűrűbben lakott városrészeket keresték. Az utcákon az égő házak pokolra emlékeztettek, az élet azonban akkor sem szűnt meg. Az újságok, ha néha késéssel is, de minden nap megjelentek. A lakás nélkül maradt munkások csodálatos pontossággal jelentkeztek munkahelyeiken. A népjóléti szervezetek kiváló munkát végeztek. A lakosság ellátásában egy pillanatra sem volt szünet. A lakosság olyan

példátlan hősiességet tanusított, melynek jellemzésére alig lehet kifejezést találni. Az égő házakon dolgozó tűzoltók a géppuskázó és ágyúzós angol repülőgépek tüzeiben is rendületlenül teljesítették kötelességüket. A mentésben kiválóan segítettek a külföldi munkások is. Meg lehet állapítani, hogy a külföldiek áldozatkészsége semmiben sem maradt el a német munkásoké mögött. A nők, főként a leányok dicséretes bátorsággal mentették, amit lehetett. A legfontosabb szerepet azonban a Hitler-ifjúság játszotta. Egy 16 éves fiú például, aki apját és anyját elvesztette, majd három nap mulva maga is behalt sérüléseibe, egymaga 40 gyermeket mentett meg. Hasonló esetet százával lehetne még említeni. Hamburgot nem lehet megtörni. Ha magatartásában változás következett be, az csak anynyiban mutatkozik, hogy most a megtorlás és a gyűlölet vágya lett benne hatalmassá. A hamburgiak ugyanis eddig megértésükről voltak nevezetesek.

Milyen békét kíván az olasz nép?

Rómából jelentik: (MTI) Mértékadó olasz politikai körökben az olasz nép békevágyáról ezeket jegyzik meg:

Senki sem tagadja, hogy az olasz nép a fasiszta rendszer bukása után azt kívánja, hogy elérhesse a békét, mert a béke a háboru áldozatainak végét jelenti. A háboru 3 év alatt az ellenséges hírverés a fasiszmus elleni küzdelmet hangoztatta és két célt domborított ki. Nem törekednek területi hódításra és vissza akarják adni a szabadságot az elnyomott nemzeteknek. A második célt Olaszországban július 25-ike után az olaszok saját maguktól tökéletesen elérték, de úgy látszik, hogy ez a szabadság nem tetszik és nem szolgálja az egyesült nemzetek céljait, mert most feltétel nélküli megadást akarnak. De vajjon mi lett volna Olaszországgal a feltétlen megadás esetén? — vetik fel a kérdést. Az olasz nép messze lett volna attól, hogy elérje a békét és Olaszországot továbbra is tüzzel-vassal pusztították volna azzal a különbséggel, hogy neki magának védtelenül és térdenállva kellett volna néznie ezt a harcot. Olaszország az elengedhetetlen pusztulás martalékává vált volna. Ez lenne a cél, amelyet az egyesült nemzetek akarnak? Európa ellen fegyver lenne, amely végül a szövetségeseik ellen fordulna, mert kommunista uralmat valószínűleg Európában. Tehát nemcsak a belső szociális és politikai szabadságáért harcol az új és rosszabb diktatúra ellen az olasz nép, hanem a külső szabadságáért is, a zürzavar, az erkölcsi

Török állásfoglalás a feltétel nélküli megadás követelésével szemben

és szellemi értékek hanyatlása ellen London. (Bud, Tud.): A politikai életben hosszú szünet után néhány török vélemény is elhangzott. A Yorkshire Post közli Yalman török írónak Roosevelthez intézett nyílt levelét, amelyben felszólítja, hogy ejtse el a feltétel nélküli megadás követelését, mivel ezzel megnehezíti az új világ megteremtését. A lapok közlik Yalcsin török képviselő kijelenté-

sét is, mely szerint bizonyos körülmények között időszerűvé válnak Törökország számára a szövetségi állapotból folyó kötelezettségek. Ez a nyilatkozat Londonban nagy figyelmet keltett. Londonban egyébként nagy jelentőséget tulajdonítanak az ankarai brit nagykövet, az amerikai nagykövet és a török külügyminiszter összejövetelének, amely a Márvány-tengerparton folyt le.

Minisztertanácsot tartott a kormány

A MTI jelenti: A kormány tagjai kedden délután minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács, amely folyó ügyeket tárgyalta, a késő esti órákban ért véget.

Ujabb orvosi vizsgálatot rendelt el a törvényszék Csiky Dénes ügyében

Nagyvárad, augusztus 11. A nagyváradai törvényszék dr Böka Papp Ernő—dr Kolosváry—dr Galea szüneti büntető tanácsa szerdán délelőtt kezdte meg a hivatali család és okirathamisítás büntetével vádolt Csiky Dénes volt államépítészeti hivatali tisztviselő bünperének tárgyalását. A vádat dr Sahin-Tóth Rafael királyi ügyész képviselte, míg a védelmet dr Mucsy Imre ügyvéd képviselte. Az érdekes bűnyügyben a bíróság több hivatalos törvényszéki szakértőt és tanut idézett be.

A szerda délelőttre kitűzött főtárgyalás elején dr Mucsy Imre védő rámutatott arra, hogy Csiky Dénest dr Beöthy Konrad egyetemi rendkívüli tanár, törvényszéki orvosszakértő megvizsgálta és véleménye szerint a vádlott elmeengességben szenved. Ezért kérte a bíróságot, hogy rendelje el Csiky Dénes újabb orvossal — természetesen elmeszakértővel — történő megvizsgálását is, különösen arra nézve, nem szenvedett-e már a tette elkövetésekor is a szabad elha-

Mozik műsora:

APOLLÓ: Szélvészkiasszony.

BELVÁROSI: Az erénycsászár.

CASINO: Keresztúton.

KORONA: Hivatása orvos.

Aki másnak vermet és...

Nyomdahibákban csak az rágódik, akinek szellemi tarisznyájában egyéb utavalo nem igen akad. Azért egy cseppet sem csodálkozunk helybeli lapitársunkon, amikor lapitördelő nyomdászunk nyilvánvaló tévedését jobb ügyhöz méltó buzgósággal találta fel olvasóinak azzal az alig burkolt szándékkal, hogy önmagát úgy állítsa be, mint a pontosság és tévedésmentesség utólréhetetlen képviselőjét. Pedig tudhatná azt, amit a jó magyar közmondás olyan utólréhetetlen tömörséggel tejez ki: Aki másnak vermet és — maga esik bele. Az alattomos és rosszindulatu áskáló, dás után azonnal válaszolhatunk volna, hiszen napilapban napirenden vannak a sajtóhibák és ezek között bizony sokszor egészen túrcsa színezetűek is akadnak. Nem tettük, mert nem kenyerünk. Most is csak azért térünk vissza az ügyre, mert a figyelmeztetés talán használni fog a szomszédban a jövőre vonatkozóan. Lapitársunk egyik szines cikkében, amely egyébként az ország számos vidéki lapjában is megjelent, bizonyos bivalyböködi nyaralástól számol be s a cikk végén hirtelen Napoleon egyik magyar származásu diplomatájával foglalkozik 26 soron keresztül. Természetesen nyomdahiba az egész. Az utólréhetetlenül ügyes tördelő ugyanis egy másik tömegcikk két utolsó bekezdését odacsapta a befejezetlen humoros iráshoz s így szülelt meg az egyedülálló túrcsaság.

Megtörtént és meg is fog történni még nagyon sokszor. Azért kár volt olyan nagyon sietni a multkori esettel. Mert: aki másnak vermet és, maga esik bele.

tározást kizáró elmeengességben. A védő végül hangsúlyozta, hogy védenca jelenleg már annyira beteg elmebelileg, hogy szerinte már a bűncselekmény elkövetésekor sem lehetett teljesen beszámítható.

Dr Sahin-Tóth Rafael királyi ügyész szólalt fel ezután és hangsúlyozta, hogy az elmebeli állapot korlátozótsága nem zárja ki feltétlenül a szabadelhatározás feltételezhetőségét s egyébként is a vádlott tettét olyan körületekintéssel követte el, ami nagyon is a szellemi képesség hibátlan-ságára mutat. Ezért — mondotta — ellenzem az újabb orvosi vizsgálat elrendelését és a főtárgyalás megtartását kérem.

A bíróság ezután tanácskozásra vonult vissza, majd kihirdette döntését, amely szerint a védő kérelmének helytadott és elrendelte a vádlott elmebeli állapotára vonatkozó és a vizsgálat során produkált iratok beszerzését s ezek megtörténtéig a főtárgyalást elnapolta.

Churchill Kanadába érkezett

Megsemmisítés előtt állnak a szicíliai tengelyarcvonal mögött partrafett ellenséges erők — Charkov térségében is erősebb támadásra indultak a bolsevisták

Amszterdam. (MTI.) A Német TI jelenti: Newyorkból jelentik az angol hírszolgálatnak, hogy Churchill Kanadába érkezett.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Churchillnek Kanadába való megérkezésével kapcsolatban a brit híriroda még azt jelenti, hogy Mackenzie King kanadai miniszterelnökkel folytatott megbeszélések után, Roosevelttel elnökkel tanácskozik.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A brit híriroda quebeci tudósítása szerint, a Churchill megérkezéséről kiadott hivatalos közlemény kijelenti, azért jött, hogy a háborúról tartson megbeszéléseket.

Változatlan hevesseggel folyik a keleti csata

Berlin. (MTI) A Német TI jelenti: A keleti arcvonalon képződött súlypontok között jelentőség dolgában első helyen még mindig Orel és Branszk áll, melyekhez most Vjazma is csatlakozott. Összefüggő arcvonalról ma nincsen szó az említett helyek között. A harcok az említett városok térségére szorítkoznak csupán. A csata régi hevesseggel folyik. Az oroszok még mindig friss és érintetlen erőket vonnak harcba, ezenkívül újabb nagyszámú harcokcsoportokat vonultatnak fel. Magától értetődő, hogy a német védelem is a támadáshoz mérten erősíti a védelmet és szintén friss csapatokat von harcba. Így érthetővé válik, hogy mindenütt sikerül az ellenség támadásait feltartóztatni sőt újabb kedvezőbb arcvonalakat felállítani. A szicíliai arcvonalnak van egy érdekese eseménye. Az ellenségnek sikerült kisebb csapattal a németek háta mögé kerülni. Berlinben úgy tudják, hogy mindössze 3-400 embert tettek a német-olasz arcvonal mögött partra, de az ellenség mindössze öt kilométernyire tudott előretolni és csapatai most megsemmisítés előtt állnak. Az ellenség célja az volt, hogy a németek és olaszok háta mögött elvágják a vasutvonalat, ami azonban nem sikerült.

Helyi támadásokkal fokozzák a németek a bolsevisták ember- és anyagvesztését

Berlin. (MTI.) A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti a keleti arcvonalról: Miközben a kemény és változatos harcok Bjelgorod szűk térségében lejártszódnak, a bolsevisták az orel-i szakaszért folyó küzdelmet további arcvonalszakaszok bevonásával jelentősen kiterjesztették. Miután már néhány nappal ezelőtt erős gyalogos és páncélos erőkkel Vjazmától délnyugatra támadást intéztek, melyet az ellenségre súlyos veszteségekkel visszavertünk, hétfőn a bolsevisták itt is friss erőkkel vonultak fel a német vonalak ellen, azonban ismét véres veszteségekkel kellett visszavonulniuk.

Kedd déli óta Charkov térségében is erősebb támadásra indultak a bolsevisták. Szexstól Vjazmaig összefüggő támadásnak van kitéve több helyen a német vonal, nyilván abból a célból, hogy a német védővonalat benyomják és felgöngyölítsék. Hogy ez hétfőn sem sikerült, az újabb bizonyítéka, hogy milyen fényesen teljesíti a német vezetés

feladatát a szovjet erők felolrlését illetően.

Megjegyzésreméltó, hogy a németek nem szorítkoznak csupán védelemre, hanem megragadnak minden alkalmat, hogy helyitámadásokkal fontos terepszakaszokat elragadjanak az ellenségtől és ezzel is fokozzák a bolsevikiek ember- és anyagvesztését.

Moszkva továbbra is erélyesen követeli a második arcvonal felállítását

Genéből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Mint Londonból jelentik, mind élesebbé válik a követelés Moszkvában a második arcvonal felállítását illetően — írja a Daily Express moszkvai levelezője. „A háború és a dolgozó osztály” című szakszerkesztés új vezető szerepet játszik a második arcvonal felállításáért folytatott mozgalomban. Azt írja, hogy bár már kilenc hónap telt el a casablancai Rooseveltt-Churchill találkozó óta, a szövetségesek még mindig nem állították fel a második arcvonalat. Hol marad annak a nagyszabású hadászati tervnek a keresztülvitele.

melyet Churchill az alsóházban bejelentett? A németek ebben az évben csak azért tudnak erőket vetni a keleti frontra, mert még nincs felállítva

Ujabb események várhatók az Etnától nyugatra elterülő harctéren

Berlin. (MTI.) A Nemzetközi Tájékoztató jelenti a szicíliai harcokról: A harci tevékenység hétfőn is főként az északi partok menti utak környékére szorítkozott. A védők az amerikai páncélosok és gyalogos osztagok nyugati irányból véghez vitt közelítő mozdulatait továbbra is hatásos ellenállással fogadták. Kiterjedt területek elaknásításával, ügyesen elhelyezett útzárakkal, jól álcázott ellenállási fészkekkel a támadóknak jelentős veszteségeket okoztak.

Az angol-amerikai erőknek azt a vasárnapi kísérletét, hogy zömük előrehaladását Santa Agatánál végrehajtott partraszállásokkal megerősítsék és a védők hátába kerüljenek, most már véglegesen meghiúsultnak lehet tekinteni. A harcok még folynak, de az ellenségnek máris rendkívül súlyos veszteségeket okozunk. A harcoló csapatok tehermentesítésére megkísérelték még egy partraszállást, amely azonban már a kezdet pillanatában meghiúsult. Olyan nagy vérvesztéseket szenvedtek, hogy a megmaradt rész a lehető leggyorsabban jónak látta elhagyózni. Közben Eisenhower erősebb csapatokat von össze a neorobi hegységtől délre levő magasságok völgyekben, amiből arra

a második arcvonal. Ne akarja a szovjetnek 1943-ban senki se bebizonyítani — jelenti ki a lap tudósító — hogy a szövetségesek az egész háboruban legnagyobb eshetőségüket játszzák el, ha nem cselekednek azonnal a legnagyobb elszántsággal. A második arcvonal felállítása nélkül a szovjet részéről kizártak tartják a Németország feletti győzelmet keleten. Eze az a sarokpont, amelyen az egész szovjet politikai és hadászati vezetés megfordul.

lehet következtetni, hogy az Etnától nyugatra elterülő harctéren újabb események várhatók.

Berlinből jelentik: (MTI) A Nemzetközi Tájékoztató jelenti a Szicíliai harctérről: A sanagatai térségben végrehajtott angol-amerikai partraszállási kísérlet elhárításában nehéz német harci gépek kiváló eredmény-

Utazásnál
a változó időjárás zavarja a rendes emlékeztetést. Ez élményét, fejféjét okoz. Ne felejtse, hogy utazáshoz szükséges a jó hashajtó. **MARMOL**

nyel vettek részt. Az erős ellenséges elhárítás ellenére repeszbombákkal és tüzfegyverekkel támadták az ellenséges légvédelmi állásokat és a partrafett erők kihajózását, felfejlődését és ezzel súlyos veszteséget okoztak nekik.

Tokió. (MTI) A Német TI jelenti: Hivatalos közlés szerint az észak-amerikaiak a Salamon-szigetek közepes vidékén, június 30-tól mostanig egy cirkáló, 10 romboló, 29 teherhajó, sok egyéb hajót és 372 repülőgépet veszítettek. A japán veszteség ez alatt az idő alatt egy cirkáló, két romboló, egy különleges hajó és 36 repülőgép.

„Magyarország csak élni és dolgozni akar és nem kívánja más életét vagy javait”

A Pester Lloyd válasza az angol rádió fenyegetéseire

A Budapesti Értseítő jelenti: A Pester Lloyd „Válasz egy figyelemztetésre” című szerdai vezércikkében megállapítja, hogy a londoni rádió felszólította a budapesti és budapestkörnyéki ipari üzemek munkásságát és az illető városrészek lakosságát, hogy hagyja el lakóhelyét és munkahelyét, mert különben az angol légi erők nem vállal felelősséget légitámadás során a magyar munkásságot érő veszteségekért. Budapestet tehát légitámadásokkal fenyegették meg az angolok — írja a lap — és e fenyegetést azzal okolták meg, hogy a magyar ipar Németország számára állít elő fegyvereket, a magyar közlekedést pedig Németország csapat és hadianyag szállításokra használja fel.

Ez a megokolás — folytatja a Pester Lloyd — hamis híreszteléseken alapul, melyeket régóta megfigyelhettünk az angol sajtóban és

egyes semleges lapokban is. Noha nem vagyunk hivatva a németek nevében beszélni, mégis, mivel a támadások Németországgal kapcsolatosan érik Magyarországot, meg kell állapítanunk a valósághoz híven, hogy német részről fel sem merült az a terv, hogy a magyar ipari gépezetet a német haditermelés szolgálatába állítsák.

A Budapest elleni légitámadás nem érne katonailag említésre méltó célpontot

A következőkben részletezi a lap a magyarellenes hadjárat egyes kitalálásait. Így azt, hogy a németek a magyar csapatoknak a Balkánra való küldését követelnék, hogy Magyarországon óriási német elszállások volnának, vagy német re-

A magyar ipar termelésében — amely különben sem járulhatna hozzá a százalék törtrészeivel sem a német hadiipar teljesítményének növeléséhez — az elmúlt években semmiféle eltolódás nem mutatkozott. — Ugyanígy a magyar közlekedési apparátus is teljesen szezonzerű gabona- és faszállítások lebonyolításával van elfoglalva.

pülőtereket építenének és még hasonlók, megállapítva, hogy minden híresztelés mögött bizonyos magyarellenes körök keze sejtethető. Mindezek a híresztelések — akár Benes áll mögöttük, akár más — azt akarják bizonyítékokkal alátá-

masztani, hogy esetleges Budapest elleni légitámadás katonailag megokolt cselekedet volna.

A brit légerő pusztításait mi — Angliánál jóval kisebb hatalom — nem tudnók megakadályozni. Azonban módunkban van az igazsághoz híven megállapítani, hogy ilyen támadás nem érhetne Anglia szempontjából említésreméltó katonai célpontokat. Az elvakult gyűlölet megtámadhatja a levegőből életét és tulajdonát, de minden igazságszerető embernek tudnia kell, hogy az ilyen támadás méltatlan magatartás volna, melyet semmiféle katonai ok nem igazol, különösen méltatlan olyanok részéről, akikkel a történelem folyamán nem találkoztunk a harc mezején.

Erősen fennáll és fenyegeti Európát a kommunista veszély

Churchill és Roosevelt minden lépése Stalinnak használ

Róma. (MTI.) A *Piccolo* vezércikkében rámutat arra, hogy a kommunista veszedelem Oroszországnak nyugat felé való törekedésével nagyon erősen fennáll és fenyegeti az európai népeket. A világháborúadalmi törekvés továbbra is a legfőbb szándéka marad Oroszországnak. A veszély nemcsak az oroszok felől jön, hanem valamilyen nyí hadviselő országot belülről is fenyegeti. A népek feladata ebből a küzdelemből épen kikerülni. A fennmaradás csak úgy lehetséges, ha megszűnik a kíméletlen légitámadás a városok ellen. Minden bomba a felforgató eszmék számára nyit utat. Ellenségeink a pusztítás örületében em értik meg, hogy maguk idézik fel a rombolás kezdetét. A pusztulás az egyesült nemzeteket is utol fogja érni és egyszer keservesen fognak megfizetni támadásukért. Stalin nagyon jól tudja, hogy minden az ő számára dolgozik, különösen Churchill és Roosevelt.

Szomorú körülmények között zajlott le az idén Rómában Szent Lőrinc napja

Róma. (MTI.) A Szent Lőrinc-nap legnagyobb fénytel megrendezett ünnepek közé tartozik Rómában. Ez alkalommal nagyon szomorú körülmények között zajlottak le az ünnepségek a San Lorenzo templom romjai között az altemplomban. Reggel csendes misét mondtak és ezáltal nem lehetett a főtemplomban a szokásos pápai misét megtartani. A bazilikához vezető úton helyreállott ugyan a közlekedés, de az útvonalon levő beomlott házak mutatják a pusztulás súlyosságát. Maga a bazilika a ciprusok között olyannak látszik, mint valami felszakított óriási doboz. Amikor közelébe érünk, láthatjuk, milyen súlyosan érték a bombafalások. A bazilika belsejében még ott vannak a romok, a pusztulás jelei, úgy mint a bombatámadás napján.

Temesvár egész területét katonai övezetté nyilvánították

Időzített bombákat és egyéb robbanóanyagokat is dobtak le az angolszászok Ploesti bombázásánál

Temesvárról jelentik: (B. T.) Az új katonai kerületek felállításáról szóló intézkedés értelmében Temesvár egész területe katonai övezet lett. — Aki a katonai övezetben lakik, annak külön letelepedési engedélyre van szüksége. Akik 1939. szeptember 1. előtt már a városban laktak, az engedélyt megkaphatják személyazonossági igazolványuk ellenében, illetve felmutatására.

Bukarestből jelentik: (B. T.) A romániai kőolajvidék ellen intézett bombatámadás nyomán tudatják a lakossággal, hogy az ellenség időzített bombákat és egyéb robbanó tárgya-

kat szórt le arrafelé, amerre elhaladt. A legutóbbi jelentések szerint már ezeknek több áldozatuk is van, mert a lakosság kíváncsisága nagyobb volt, mint fegyelmessége és nem tartotta be a már előre közölt szabályokat. Mindazok, akiknek tudomásuk van időzített bomba vagy robbanótárgy hollétéről, azonnal kötelesek a hatóságnak jelenteni. Mindenkinek magánál kell tartania a személyazonossági igazolványát, minden ház bejáratánál ki kell függeszteni a légvédelmi kerület, a tüzoltóság és az elsősegélynyújtó állomás távbeszélőszámaikat.

114 tagu nagybizottság alakult a katolikus diákokthoz mozgalmanak támogatására

Három díszgyűlést tartanak augusztusban és szeptemberben Nagyváradon, Debrecenben és Békéscsabán

Nagyvárad, aug. 11. Lapunk elsőnek számolt be arról, hogy a katolikus diákokthoz országos mozgalmaiba nagy lelkesedéssel kapcsolódott be a nagyváradi lat. szert. egyházmegye is. Azt is megírtuk, hogy az ügy előmozdítására nagybizottság alakult. Most már közölhetjük a megalakult nagybizottság névsorát is:

Ábrahám András igazgató-főmérnök, Debrecen. Dr. Ajtay Pál kir. közjegyző, Szilágysomlyó. Gr. Almásy Alajos nagybirtokos, Sarkad. Ambrus Tibor esp. plébános, Hosszúpályi. Dr. Andrassy Ernő orvos, Érmihályfalva. Baghy Lajos gyár-igazgató, Békéscsámon. Bakay Gyula dr. járásbíró elnök, Békés. Özv. Balassy Miklósné, Debrecen. Dr. Bánáss László prépostplébános, Debrecen. Barabás György prépostesperes, plébános, Békés. Dr. Baranyay Béla egyetemi tanár, Debrecen. Baranyay István esp. plébános, Micske. Bárány Gyula vaskereskedő, Szarvas. Dr. Baróthy Zoltán m. kir. ítélőtáblai elnök, Debrecen. Dr. Batori József piarista főgimn. igazgató, Debrecen. Békffy Miklós erdőtanácsos, Élesd. Gr. Bély Kálmán nagybirtokos, Zsibó. Beliczey László urad. jószágfelügyelő, Alsólugos. Dr. Beliczey Miklós várm. főispán, Gyula. Dr. Beöthy György egyházm. főtanfelügyelő, Nagyvárad. Dr. Berthóty Károly kormányfőtanácsos, Orosháza. Bierbaum Miklós urad. intéző, Gáspártelek, Kondoros. Biró Béla főgimn. tanár, Gyula. Gr. Blankenstein Pál nagybirtokos, Füzesgyarmat. Dr. Bodnár János egyet. tanár, Debrecen. Gr. Bolza Pál nagybirtokos, Szarvas. Dr. Böszörményi Béla városi főügyész, Debrecen. Buzássy Barna földbirtokos, Körösszakáll. id. dr. Cziffra Kálmán főispán, Nagyvárad. ifj. dr. Cziffra Kálmán járási főszolgabíró, Derecske. Gr. Csáky Imre nyug. külügy-miniszter, Körösladány. Dr. Csáky Sándor városi tanácsos, Debrecen. Csernus Mihály apátplébános, Endrőd. Csillag Nándor esp. plébános, Élesd. Dr. Divéky

Adorján egyetemi tanár, Debrecen. Dr. Domanek Pál apátplébános, Békéscsaba. Dörner József ügyvéd, Szarvas. Dr. Elek Lajos pénzügyigazgató, Gyula. Des Escherolles-Kruspér Gilbert, Nagyrábé. Fehér Lajos esp. plébános, Körösladány. Feldmann János malomigazgató, Orosháza. Fetzler József apátplébános, Szarvas. Folinusz Marcell gyógyszerész, Hosszúpályi. Özv. Fráter Lorándné, Érsemjén. Follmann Géza papnev. rektor, Nagyvárad. Gájer András közséki főjegyző, Székelyhid. Galamb Ferenc nagyiparos, Debrecen. Dr. Garán János bankigazgató, Székelyhid. Dr. Gazdig József várm. főorvos, Berettyóújfalú. Geiszt Gáspár földbirtokos, Kondoros. Geiszt Gyula földbirtokos, Kondoros. Dr. Germecz Miklós pénzügyigazgató, Zilah. Glac Mihály pápai kamarás, plébános, Gyula. Gogl Lajos főgimn. igazgató, Gyula. Görgényi Ferenc ig. tanító, Gyula. Gozmány József II-od főjegyző, Mezöberény. Dr. Gyapay László polgármester, Nagyvárad. Dr. Gyöngyössy István táblai főügyész, Nagyvárad. Hágen Ferenc esp. plébános, Székelyhid. Dr. Hankiss Jánosné, Debrecen. Hasznos Imre keresk. leányközp. iskolai igazgató, Nagyvárad. Dr. Hege-dius Béláné, Mezöberény. Herkely József gazd. főtan., jószágfelügyelő, Nagyvárad. Dr. Hlatky Endre városi főispán, Nagyvárad. Horváth Árpád bankigazgató, Nagyvárad. Hutay Ferenc kolleg. igazgató, Debrecen. Hüttl Tivadar egyet. tanár, Debrecen. Dr. Ikrich Arnold korm. főtan. közjegyző, Szeghalom. Jakó Albert főgimn. igazgató, Nagyvárad. Dr. Jelenits István h. árvászeki elnök, Nagyvárad. Bárány Jósika János főispán, Zilah. Kesáló Éliás Viktor jószágkormányzó, Kondoros. Kienitz Vilmos, Gyula. Királyi Károly kalaposmester, Békés. Kiss István nyug. csendőrfőtörzsörmszter, Sarkad. Kiss István nyug. urad. intéző, Sarkad. Kiss Miklós földbirtokos, Éradony. Dr. Kolpaszky László árvászeki h. elnök, Békéscsaba. Dr. Kompassz Árpád int. igaz-

gató, Debrecen. Kontsek Géza nagykereskedő, Debrecen. Kortsmáros László országgyűlési képviselő, Nagyvárad. Dr. Krall János nyug. m'niszt. tanácsos, Debrecen. Dr. Krüger Jenő püspöki főügyész, Nagyvárad. Dr. Laczay Péter jár. főszolgabíró, Szilágycseh. Vitez László Miklós altábornagy, Álmosd. Laubner József ny. bankfőnök, Debrecen. Leszky János földbirtokos, Berettyószentmárton. Dr. Lindenberger János nagyprépost, Nagyvárad. Dr. Makay István körorvos, Székelyhid. Markovits Kálmán földbirtokos, felsőházi tag, Inárd. Mártonffy Barna földbirtokos, Körösszakáll. Dr. Mecseki László kórházi főorvos, Zilah. Mellau Márton tanügyi főtanácsos, igazgató, Debrecen. Gr. Merán János nagybirtokos, Körösladány. Dr. Mészáros Ede egyet. tanár, Debrecen. Morgós László MÁV. állomásfőnök, Barátka. Mózer Mihály fa-kereskedő, Pocsaj. Nagybákay Antal országgyűlési képviselő, nagykereskedő, Debrecen. Németh Nándorné, Debrecen. Novák Kálmán hentesmester, Élesd. Ormay Pál esp. plébános, Tasnád. Ormos Olga tnárné, Szarvas. Dr. Oszwald Ármiszt főgimn. igazgató, Nagyvárad. Dr. Paál Árpád országgyűlési képviselő Nagyvárad. Patkó Elemér ügyvéd, országgyűlési képviselő, Nagyvárad. Péterffy Sándor földbirtokos, Sülelmed. Gr. Pongrácz István nagybirtokos, Kágya. Gr. Pongrácz Jenő nagybirtokos, Gyulavári. Dr. Poynár Miklósné, Élesd. Dr. Puruglyáse József, Székelyhid. Dr. Radó Dezső iparkamarai főtitkár, Debrecen. Dr. Remenár Elek egészségügyi főtan. Békéscsaba, Dr. Rimély Károly kir. közjegyző, Kraszna. Rudnyánszky Béla urad. jószágfelügyelő, Békéscsámon. Sárkány Jenő gyógyszerész, Rév. Dr. Schneider József ügyvéd, Gyula. Dr. Sebök Elek kormányfőtan. ügyvéd, Békés. Simonyi József gyógyszerész, Nagyléta. Gr. Stubenberg József nagybirtokos, Székelyhid. Özv. gr. Stubenberg Józsefné, Székelyhid. Dr. Südy Tibor kir. közjegyző, Székelyhid. Szalay Gyula földbirtokos, Gerendás. (Apponyi Ger.) Özv. gr. Széchenyi Antalné nagybirtokos, Póstelek. Vitéz Szegedi Gyuláné, Debrecen. Dr. Székely Ferenc bankigazgató, Békéscsaba. Szentkereszty Tivadar nyug. kir. tanfel. Gyula. Dr. Szmrecsányi Béla városi főügyész, Zilah. Dr. Tóth István ügyvéd, Endrőd. Dr. vitéz Tóth János táblabíró, Debrecen. Tüzes Bálint földbirtokos, Kucsó. Ürmössy Miklós gyógyszerész, Sülelmed. Váradi József géplakatos, Élesd. Varju Benő esp. plébános, Zilah. Várny Géza urad. főerdőmérnök, Sarkad. Vess Lajos kereskedő, Gyula. Lovag Vidoni János gyáros, Debrecen. Vinnay István gyógyszerész, Komádi. Weidl Antal Nemzeti Bank főnöke, Zilah. Gr. Wenckheim József nagybirtokos, Ókigyós. Gr. Wenckheim Lajos nagybirtokos, Doboz. Gr. Wenckheim Károlyné, Csorvás. Gr. Wenckheim Matild nagybirtokos, Csorvás. Winkler István bankigazgató, Békéscsaba. Wolfinau József HÉV elnökigazgató, Debrecen. Dr. Zahoray József esp. plébános, Orosháza. Gr. Zichy Hubert nagybirtokos, Körösgyékény. Dr. Zimay Ödön kir. törvényszéki elnök, Zilah.

A nagybizottságon kívül minden plébánián megalakul a helyi — öt-hat tagból álló — bizottság is, amely az egyesületek és a helyi sajtó részvételével fog dolgozni a mozgalom érdekében. Az egyes plébániákon szeptember 15. és november 1. között műsoros előadásokat tartanak, amelyek bevételeit a diákokthozok céljára fordítják. A nagyváradi latin szert. egyházmegye hatósága elsősorban a debreceni Szent László főiskolai kollégium további jelentős fejlesztésére gondol.

Az eddigi jelek szerint minden remény megvan arra, hogy a mozgalom a nagyváradi egyházmegyében szép eredményeket fog felmutatni.

Lássuk Csungkingot Csangkaisek éhező főhadiszállását

Egyre nehezebb a helyzete a külvilágtól elzárt birodalomnak

Csungking, augusztus 10.
Éles fűtyöléssel köt ki egy gőzös Csungking kikötőjében. Utasai előtt ugyanaz a kép tárul fel, mint Ázsia minden kikötővárosában: óceánjárók, teherhajók, tartályhajók és megszámlálhatatlan sok dzsunka horgonyoz a part előtt, ahol kínaiak, koreaiak, burmaiak, thaiföldiek és Ázsia többi sárgafajú népének ezrei nyüzsögnek. Kereskedők a főtt rizstől a sült halig minden elképzelhető és európai ember számára sokszor elképzelhetetlen áruval, félig meztelen kuliak, asszonyok hátukrakötött csecsemőkkel, vadonatúj ruhában feszítő vagy ami sokkal gyakoribb eset, a felismerhetetlenéig megviselt egyenruhában fesszögő katonák, kikötőmunkások, matrózok és különböző kétes egzisztenciájú elemek, akiknek kenyérkereseti forrását legfeljebb csak a rendőrség tudná megállapítani.

Az autók helyett, melyek békében hosszú sorokban vártak az európaiakra és gazdag kínaiakra, most ismét az ősi riksák uralják az utcák képét, mert benzinezés közönséges halandó nem juthat hozzá.

A messze kiterjeszkedő város a piszkossárga vizet hőmpolygató Jangcse folyamhoz simul. Vele párhuzamosan halad az egészen európaisnak látszó főutca, a bankok, irodák, szórakozóhelyek és szállodák utcája a félmillió város üzleti életének verőere. Az igazi Csungkingot azonban máshol kell keresni.

„Fuváros a mennyei birodalomban”

Aki Csungkingban Kinát akarja látni, annak az óvárost kell felkeresnie, nem kell sokat keresgélne. Néhány szűk, helyenkint görbe vagy éles szögben forduló piszok mellékutca és már ott is van. Ami az európainak először ötlék a szemébe, az a legkülönbözőbb, egymással semmi rokonságban sem lévő foglalkozások egy közben való egyesítése.

Az órás nemcsak órákat ad, vesz és reperál, hanem egyuttal fogakat is plombál,

a gyógyszerárú terméskészítésével és ördögűzéssel is foglalkozik. Éppen ilyen szeszélyesek a keleti fantázia egész szóvirágkészetét aggály nélkül kiaknázó cégtáblafeliratok is. Egy cipész a „szabadság cipészének” nevezi magát, a fodrász, mint „tudományos parókakészítő” büszkélkedik, a riksavállalkozó nem akar kisebb lenni, mint a „fuváros a mennyei birodalmában.” Egy csemegekereskedés a következő ékes imitálással csalogat: „Itt kaphatók az őszinteség fűszerei és edességei.”

Más utcákban olyan árukat kínálnak, melyeknek kizárólag ezekben a kínai városokban lehet közönsége. A tibeti fennsík közelsége, melynek nyulványai egészen Csungkingig elhúzódnak, ha más képpen nem, legalább ezen a téren érzeti hatását. Bizonyos „szakkereskedés”-ekben eredeti töltésű üvegcsékben lehet kapni a „tibeti aranyat” — a mo-

szust — melyet a tibeti kecske mirigyéből vonnak ki és az a rendeltetése, hogy titokzatos erővel pótolja az ópiumot. Ara majdnem eléri az aranyét. Hasonló drágaság a titokzatos Dzszen-szen erőadó gyökerei is, szárított állapotban azonban sokkal olcsóbb, mivel a raktározás alatt az erejéből sokat veszít.

Százmillió birodalom központjában

Más üzletek nagymennyiségű tea olajat kínálnak eladásra, mely a város egyik legfontosabb kínálati cikke. Egész sor üzletben pedig fiatal kínaiak, részben gyermekek dísznősortét válogatnak. A szomszédos tartományok sötét, dohányt, indigót, gyapotot, rizst, selymet, teát és tealejait szállítanak az élelmes csungkingi nagykereskedőknek.

Csungking jelenleg Csangkaisek törzskarának székhelye. Azelőtt Szecsuan fővárosa, a Csungkingtól 3000 kilométerre fekvő Csengtu volt Csangkaisek főhadiszállása, mivel azonban a város konzervatív hajlamú lakói nem szívesen látták az idegeneket és még a marsall munkatársaival szemben sem titkolták idegenkedésüket, Csangkaisek 1937-ben kénytelen volt Csungkingba költözni.

Csungking azoknak a fontos közlekedési és összekötő utak csomópontját alkotja, melyek a gazdag Szecsuan tartományt Dél-Kínával összekötik. Ezenkívül a város a világ harmadik leghatalmasabb folyamának, a Jangcse folyó partján fekszik, mely Csungkingot nem kevesebb, mint 500 kilométer hosszú hajózható szakasszal köti össze a Csendes óceánnal.

Végül egykor Csungkingon vezetett keresztül a burmai út is.

A ma már nemcsak keleten, hanem Délkínától, Burmától és Indiától is elvágtatott város akkora területek katonai és gazdasági középpontja, mint Németország, Franciaország és Anglia együttevége. A befolyása alatt álló területek lakossága meghaladja a százmilliót.

Csungking és a különben gazdag Szecsuan Kínában ósidők óta híres volt kolodusaik nagy számáról.

A szociális ellentétek még ma is rendkívül nagyok és ez a magyarázata annak, hogy a moszkvaiügynökök itt oly hálás talajra találtak.

Arat az éhhalál

Amikor 1937-ben Szecsuanban a kínai történelem egyik legnagyobb éhínsége dühöngött, Csangkaiseknek nem került nagy fáradságába, hogy az éhező és kommunista érzelmű lakosságból hadseregét kiegészíthesse. Még szoldot sem kellett fizetnie, a férfiak egyedül a katonai élemezésért is tömegesen sorakoztak zászló alá.

Kínában jelenleg is éhínség uralkodik, még pedig nemcsak Szecsuanban, hanem a szomszédos Honan, Csantung, Kvantung és Kvasi tartományokban is, a helyzet tehát teljesen reménytelen. Csangkaisek hadseregének állandó rekvirálásai a paraszti lakosságot teljesen elszegényítették. A közlekedésügy végzetlen állapotban van, az utakat és vasutakat a japánok elzárták, a benzin éppúgy hiányzik, mint a szén. Ilyen körülmények között Csangkaisek helyzete egyre kilátástalanabbá válik.

Budapestre vitték az elfogott Csordásné és Politzer Györgyöt

Kolozsváron kerültek rendőrkézre Schrank Béla gyilkosai

Kolozsvárról jelentik: Kedden délután a kolozsvári rendőrség értesítette a budapesti főkapitányság bünygyi osztályát, hogy a szállodákat ellenőrző detektíveknek Kolozsvárról sikerült elfogniok a Schrank-Béla meggyilkolásával gyanúsított Csordás Gyuláné Koszorus Irént és Politzer István Györgyöt. A két nappal ezelőtt a főkapitányságról kiküldött detektívek már többször átfésültek Kolozsvárt, míg végül kedd délelőtt az egyik szállodában felismerték Csordásné és Politzert. Mindketten álneven voltak bejelentve. Kihallgatásuk során mindent tagadtak.

Mialatt a detektíveknek sikerült leleplezniük a két gyanúsítottat, addig Budapesten a főkapitányságon tovább bonyolódott az ügy. Szinte óránként érkeztek telefonjelentések a gyilkossággal gyanúsítható két személy ügyében. Jelentkezett egy fiatal szőke nő is, aki előadta, hogy ő követte el a Ferenc József rakparti gyilkosságot. Hamarosan megállapították a detektívek, hogy a leány súlyos idegbajban szenved, udvarlójával összeveszett és bánatában jelentette fel magát. Egyébként elfogták Rumba Fricit, aki régi barátja Politzer István-

nak és aki tudott a likörgyáros meggyilkolásáról. A többszörösen büntetett fiatalember még azt is elmondotta, hogy a tetteseknek azért nem sikerült tökéletesen a rablás — mert ahogy azok neki elmondták — mert az öregur segítségért kiáltott s így nem tudták a pénzt megkeresni, mivel menekülniük kellett.

A rendőrség kedd délelőtt újabb helyszíni szemlét tartott a Ferenc József rakpart 26. számú bérpalota negyedik emeleten lévő garzonlakásban, ahol Schrank Bélát meggyilkolták. Kiderült, hogy a lakásból eltűnt egy papírvágóolló is. Ezek szerint valószínű, hogy a gyilkosságot nem törrel, hanem ezzel a papírvágó-ollóval követték el.

A rejtélyes gyilkosság ügyében Politzer István György és Csordás Gyuláné Koszorus Irén kézrekerítése rövidesen magyarázatot fog adni minden titokzatoságra, ami eddig megfejthetetlennek bizonyult. Kedden a kolozsvári menetrendszerinti gyorsvonattal 12 óra 55 perckor elindultak a detektívek a két gyanúsítottal Budapest felé, ahová most már meg is érkeztek s ahol azonnal megkezdődött kihallgatásuk.

900 mázsa gabonát titkoltak el a hatóság elől

Nagyváradról jelentik: Mérk, Csánalos és Vállaj községben több cséplőtulajdonos ellen indult eljárás a cséplésnél, illetőleg számolásnál elkövetett hibák miatt. A három községben ugyanis a cséplést követő géptulajdonosok hamis könyvet vezettek. A gazdák — mint kiderült — két cséplési könyvet vezettek és az egyikbe a valóságnak megfelelő adatokat vezették be a saját részükre, míg a másik könyvet arra szánták, hogy a gazdák azok alapján számoljanak el a hatóság előtt. A gazdák és géptulajdonosok bűnös működését a csendőrség leplezte le. Huszonegy egyént letartóztattak. Eddigi megállapítás szerint 900 mázsa gabonát és egyéb terményt akartak a gazdák a hatóság előtt eltitkolni.

Hasonló eredményre vezetett más helyeken is a hatósági ellenőrzés.

A manipulációk miatt a turpisságon ért gazdák és cséplőgéptulajdonosok ellen megindult az eljárás és a hatóság továbbra is ellenőrzi a cséplőket, hogy hasonló esetekben megfelelő szigorral járhatson el.

Megállapították a Hegyi Kulturház házrendjét

Nagyvárad. Kedden este 8 órakor értekezletre gyűlt össze a Hegyi Kulturház intéző bizottsága. A megbeszélésen résztvett dr. Medvigy Ferenc felsőházi tag elnökléssel Kortsmáros László képviselő, Gálffy Sándor plébános, Kiss János gimnáziumi igazgató, Ferdessy Andor, a Kulturház elnöke, az ipartestületi elnök és több bizottsági tag, valamint a napközi otthon gondozónője.

A bizottság részletesen megtárgyalta a házrendet, amely eddig még nem volt megállapítva és különválasztotta az ügyeket a napközi otthontól.

Hadiárva kiképzése

Nagyváradon is vesznek fel hadiárvaikat

A Magyar Tudósító jelenti: Az Országos Hadigondozó Szövetség gondoskodni kíván a hadiárvaik ipari, illetve mezőgazdasági kiképzéséről. A váci állami bőripari szakiskolában hét állami tanoncotthonban és mezőgazdasági népiskolában történik a kiképzés. A beszercei, dési, kolozsvári, marosvásárhelyi, nagyvárad, szatmárnémeti és szászrégeni tanoncotthonokban 50 hadiárva vesznek fel.

Talált pénztárcát szolgáltattak be a rendőrségre

Nagyvárad. Kedden este a rendőrség ügyeletén egy váradi lakos kezében pénztárcával jelentkezett és elmondotta, hogy az erszényt az utcán találta. A pénztárcában 2 pengő 20 fillér készpénz volt, ezenkívül élelmiszer jegyek Gile Anna névre kiállítva.

Igazolt tulajdonosa a beszolgáltatott talált tárgyat átveheti a rendőrségen.

Pártolja a keresztény ipart!

Tájékoztató a vas és acél forgalmának szabályozásáról

Milyen cikkekhez kell jegy és mit lehet jegy nélkül kiszolgáltatni?

A Kereskedelmi Csarnok az alábbiak közlésére kérte fel lapunkat: A m. kir. Iparügyi Miniszter Ur a 38.000—1943. Ip. M. számú rendeletével egyes vas- és acélcikkek forgalmát és felhasználását szabályozta.

A jelen rendelet hatálya kiterjed: a) a melegen, illetőleg hidegen hengerelt, vagy húzott rúd-, idom- és abroncsacélra — az 1.220—1943. M. E. számú rendeletének 66/a—66/g pontjaiban említett szerszám és szerkezeti acélok és a 3.790—1943. M. E. számú rendelet (Budapesti Közlöny 1943. évfolyam 163. száma) 1/a mellékletének említett abroncsacél kivételével, valamint a 3 mm-nél vastagabb ecéllemezekre; b) a bitorrugóra; c) mindenfajta vas- és acélhúzalra (az alábbiakban, vashúzal; d) a sodronyszegre; e) a keréksínacélra, illetőleg a kerékvasra, (az alábbiakban: keréksínvas), és f) a lópatkóacélra, ideértve a félkész állapotban lévő lópatkót is (az alábbiakban lópatkóvas).

A rendelet hatálya alá eső cikke-

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

ket a következőképpen kell kiszolgáltatni:

Mind a kereskedő (kis és nagykereskedő) mind az e cikkek előállítását vállalat — a következő bekezdésben említett nem tekintve — csak vásárvásárlási jegy (az alábbiakban: jegy) ellenében vagy a m. kir. Ipari Anyaghivatal külön engedélyével szolgáltatathatja ki.

Kiskereskedő — fogyasztói vásárlási könyvbe bejegyzés kötelezettségével — egy-egy vásárlási könyvre vashúztóból (drótból) havonként húsz dekagrammot pedig havonként is kiszolgáltathat, a kiszolgáltatott mennyiség azonban egy naptári hónapban nem haladhatja meg annak a mennyiségnek tíz százalékát, amelyet a kiskereskedő az említett cikkekből ugyanabban a hónapban jegy ellenében szolgáltatott ki.

Az első bekezdésben foglalt rendelkezések alkalmazása szempontjából egy tekintet alá esik a kereskedő a fogyasztóval, ehhez képest az említett cikkek csak jegy ellenében, vagy a m. kir. Ipari Anyaghivatal külön engedélyével, illetőleg saját fogyasztói vásárlási könyvében bejegyzés után használhatja fel.

A jegvet a kiskereskedőnél csak a jegyen feltüntetett hónap utolsó napjáig lehet beváltani. A kiskereskedő a jegy ellenében csak a jegyen feltüntetett mennyiségű cikket szolgáltatathat ki.

A kiskereskedő a nála beváltott jegyeket a nagykereskedőnél a je-

gyeken feltüntetett hónap utolsó napját követő 20 nap elteltéig válthatja be. A nagykereskedő jegyek ellenében az előző bekezdésekben említett cikkfajtákból a jegyeken feltüntetett mennyiségű cikket (az előző bekezdés a), b), e), f) az e)

Megállapították a villamosáram új felárát

Julius 1-től lehet beszámítani az új árakat

A hivatalos lap keddi számában jelent meg a közellátásügyi miniszter rendelete a közhasználatu villamosművek által felszámítható legmagasabb árak megállapításáról. A rendelet értelmében a Diesel-erőműves üzemek az eddigi 30 százalékos felár helyett 82 százalékos, az évi egymillió kilowattóránál kevesebb energiát értékesítő szén-erőműves üzemek az eddigi 22 százalékos helyett 78 százalékos, az évi egymillió kilowattóránál többet értékesítő 73 százalékos, végül az üzemek, amelyek az áramot vásárolják, 70, illetve 75 százalékos felár számíthatnak fel. Ha közvetlen szénbányaeleműből történik az áramszolgáltatás, az eddigi 20 százalékos felár helyett minden kilo-

és d) pontjában említett cikkfajtákból pedig a jegyeken feltüntetett mennyiséget 10 százalékkal meghaladó mennyiségű cikket köteles a kiskereskedő részére kiszolgáltatni.

A rendelet további részében a jegyek megszerzésére vonatkozó rendelkezéseket, a rendelet hatálya alá eső cikkek felhasználását az utalványok igénylését, a jegyek és az utalványok szétosztását, valamint a vaselosztó bizottságok megalakítását szabályozza.

A rendelet egyébként a Kereskedelmi Csarnok titkári hivatalában a hivatalos idő alatt tagjai rendelkezésére áll.

wattóra egy fillért és az így megnövekedett áramdíjra további 48 százalékos felár lehet számítani. A feláremelés nem vonatkozik készülékek eladására, bérieti díjra, szerelési munkákra. Alapárnak a trianoni országhatáron belül az augusztus 26-iki árakat. Keletmagyarországon és Erdélyben az 1940. augusztus 23-iki árakat kell tekinteni, továbbá azokat az árakat amelyekkel külön engedéllyel alapárként megállapították.

Az új felárak július 1-től szolgáltatott áram alapárára számíthatók fel, tekintet nélkül arra, hogy helybeli engedélyokiratok, koncessziós szerződések, vagy külön megállapodások milyen árat irnak elő.

Szabályozták a beszolgáltatásra nem kötelezettek terményfelajánlását

Beszolgáltatási lapot kell igényelni az előljárárságtól

A közellátásügyi miniszter két rendeletet adott ki. Az egyik szabályozza a beszolgáltatásra nem köteles személyektől való termény, illetve terményvásárlást, a másik pedig a természetbeni munkabér címén szerzett kenyérgabona beszolgáltatását és visszavásárlását.

Az első rendelet értelmében a beszolgáltatásra nem köteles személy, ha búzát, rozst, kétszerest, árpát, morzsolt és csöves kukoricát, burgonyát, babot, napraforgómagot, tökmagot, hizott sertést, legalább 20 kilogramm élősúlyú beállítani való süldőt, vágómarhát, növendékmarhát, vágóborjút, vágójuhót, vágóbárányt, baromfit, tehéntejet, tyuktojást és gyapjút jogosított kereskedőnek meg kell ajánlani fel és a felajánlás alapján jutalomra tart igényt, köteles a községi előljárárságtól beszolgáltatási lapot igényelni.

A kereskedő a vásárlást a beszolgáltatási lapra feljegyzi, a vételi jegy megfelelő példányát pedig a nyilván-

lapot kiállító községi előljárárságnak küldi meg. A kifizetendő jutalmakról a községi előljárárság negyedévenként kimutatást készít és azokat megküldi a közellátási hivatalnak, amely a jutalmakat a kimutatás alapján folyósítja.

A másik rendelet értelmében a mezőgazdasági munkavállaló természetbeni munkabér címén kapott kenyérgabonáját — annak állandó lakóhelyére vasuton való szállítása helyett — a kereseti helyen vásárlásra jogosított kereskedőnek megvételre ajánlhatja és a Gabonaforgalmi Központ kirendeltsége által kiállított gabonautalvány ellenében az állandó lakóhelyen működő kereskedőtől az adott mennyiségnek megfelelő mennyiségű kenyérgabonát megvásárolhatja.

A mezőgazdasági munkavállaló a meghatározott kenyérgabonát csak ugyanabban a gazdaságban mezőgazdasági munkára szegődött munkáscsoport megbízottja útján ajánlhatja fel megvételre. A kereskedő köteles

Tisztviselői

étkezde

a Kat. Körben

Ebédmenü P 2.10

Szilágyi Dezső u. 5. Telefon 18-50

a kenyérgabonát a hatóság által megállapított termelői áron megvásárolni és a kiállított vételi jegyen munkabérkereset átutalása szöveget feltüntetni. A kereskedő a vételi jegy négy példányából az elsőt és a másodikat az eladónak köteles átadni, a harmadikat a Gabonaforgalmi Központ illetékes kirendeltségének beküldeni, a negyediket pedig megőrizni. Az eladó a két darab vételi jegy ellenében az állandó lakóhelye szerint illetékes kirendeltségtől gabonavásárlási utalványt igényel. Az utalvány abban a vásárlási körzetben jogosít, amelyet a gabonavásárlási utalvány feltüntet. A kenyérgabona vásárlására jogosított körzeti kereskedő a gabonavásárlási utalvány ellenében készlete erejéig csak annyi kenyérgabonát köteles kiszolgáltatni, amennyire a gabonavásárlási utalvány szól. A kereskedő a kenyérgabona eladása esetén a hatóság által megállapított árhoz csak a vonatkozó rendelemben meghatározott mázsánként 1.50 pengő bruttó hasznot számíthat.

Megkezdtek az utolsó évnegyed élelmiszerjegyeinek kiosztását

Nagyvárad thj. város polgármestere 4396—1943. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A Közélelmezési Hivatal az 1943. évi október hó 1-től december 31-ig terjedő időre szóló élelmiszerjegyek kiosztásának előmunkálatait megkezdte. A kiosztási munkálatok biztosítása végett felhívom mindazon nagyváradi lakosokat, akik 1943. június 1-től lakást változtattak és ezen változást a rendőrségi bejelentőtől függetlenül a Közélelmezési Hivatalnál nem jelentették be, hogy lakásváltozásukat levelezőlapon, vagy személyesen a Közélelmezési Hivatalban haladéktalanul jelentsek be, mert ellenkező esetben a lakásváltozást be nem jelentők élelmiszerjegyeiket nem kaphatják meg. A hivatal az el- késve érkező lakásváltozásra vonatkozó bejelentéseket figyelembe nem veheti.

Te utalványok kezelése

Nagyvárad thj. város polgármestere 4394—1943. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Értesítem a város közönségét, hogy akik folyó évi augusztus hóra tejutalványt vettek ki a Közélelmezési Hivaltól — amennyiben a tejtermelő nem szállítja — a kihágási eljárás megindításának terhe mellett kötelesek azt a Közélelmezési Hivatalnak visszaadni, továbbá azok is kötelesek az utalványt visszaadni, akiknél a tejes személyében időközben változás állott be. Az 1943. évi szeptember hóra szóló tejutalványok kiosztásának időpontját és rendjét később fogom hirdetmény útján közölni.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekkszamlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Kiss Endre igazgató halála

Érzékeny veszteség érte a nagyváradi magyar társadalmat, elsősorban a tanítói kart Kiss Endre ny. állami iskola igazgató tegnap bekövetkezett halálával. Kiss Endre egyik legrégebb tagja volt a nagyváradi tantestületnek. 1908-ban került Nagyváradra, ahol a Vitéz-utcai állami elemi iskola igazgatója lett. Ezt a tisztviselést a Trianonban bekövetkezett impériumváltozás utáni időkhöz tartotta meg. Akkor a román nyelv nemtudása miatt elbocsátották állásából. Tevékeny és lelkes részt vett ki a Magyar Párt életéből is.

Harmincnyolc évig szolgálta az oktatás ügyét. Azonkívül lelkesen foglalkozott irodalommal is. Számos verses jelent meg a helybeli lapokban és a budapesti lapokban és antológiákban is, sőt díjat is nyert egyik versével. A halál 80 éves korában ragadta el az élők sorából.

Temetése szerdán délelőtt 10 órakor ment végbe a velencei temető ravatalozó házából.

Dr. Gerinczy Pál jászvári prépost Váradon. Nagyvárad, aug. 11. Tegnap Nagyváradra érkezett dr. Gerinczy Pál jászvári prépost-prélat, a premonstrei rend főnöke rendtársai meglátogatására és rendi hivatalos ügyek elintézésére.

SZARADZSOGLU NAGY BESZÉDET MOND SZMIRNÁBAN. *Istánbulból jelentik:* (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Szaradzoglu miniszterelnök augusztus 20-án a szmirnai nemzetközi vásár megnyitására, hír szerint, fontos beszédet mond.

Horváth L. László igazgató előléptetése. A Kormányzó Ur a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére Horváth L. László gimnáziumi igazgatói címmel felruházott nagyváradi m. kir. áll. Szent László gimnáziumi tanárt a VI. fizetési osztály 3. fokozatába léptette elő.

PETAİN TÁBORNAGY BESZÉDE A FRANCIA EGYSÉGRŐL. *Vichyből jelentik:* (MTI) A Német TI jelenti: Petain tábornagy, a francia frontharcos légio megyefőnökeinek gyűlésén szót emelt és a francia egység szükségességét hangsúlyozta. Ne becsüljétek le bátorságotokat, a nehézségek legyőzhetetlenek. Bizzatok saját magatokban és legyetek egységesek. Az idegen hatalmak Franciaországot mindenek előtt aszerint ítélik meg, hogy milyen egységet mutat. A legionisták hosszasan ünnepelték a tábornagyot.

Ertesítés. A T. közönség tudomására hozzuk, hogy a közüzemek igazgatósága 390/1943. sz. határozatával a partfürdővel eddig érvényben volt ugynevezett sportjegyeket megszüntette. Városi partfürdő igazgatósága.

MEGADTA MAGÁT AZ UTOLSÓ FILIPPIN GUERILLA-VEZÉR. *Tokióból jelentik:* (MTI) A Német TI jelenti: Deresio Concordia, a Fülöp szigeteken utolsónak ellenálló guerilla csapatok vezére, megadta magát a japánoknak. A vezér behódolása után valamennyi guerilla harcos megadta magát.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejtethetetlen feleségem temetésén résztvettek, vagy részvétüket bármilyen formában nyilvánították, ezúton mondok köszönetet. Kulvács Lajos.

LEMONDOTT A JUGOSZLÁV KORMÁNY. *Lisszabonból jelentik:* (MTI) Mint a brit hírszolgálat jelenti, Londonban kedden este hivatalosan közölték, hogy a jugoszláv kormány lemondott.

Londonból jelentik: (B. T.) A jugoszláv emigráns kormányban újra válság tört ki. Ennek oka az, hogy a horvátok és szerbek között ellentétek merültek fel a jugoszláv alkotmány kérdésében.

Megszüntetik Erdélyben a vallás- és név kényszerű megváltoztatásából származó visszasságokat. A Magyar Tudósító jelenti: Dr. Szent-Iványi Gábor, Háromszék megye új főispánja érdekes nyilatkozatot tett és elmondotta, hogy intézkedés történt azoknak a visszasságoknak a megszüntetésére, amelyek az elmúlt 22 év alatt annyira elszaporodott vallás- és név kényszerű megváltoztatásából eredtek. Az érdekelteknek a Székelyföldön módot adnak arra, hogy a belügyminisztérium kiküldött közegei előtt rendezzék ezzel kapcsolatos anyakönyvi ügyeiket.

VÁLTOZÁSOK A NAGYKÁROLYI KEGYESRENDIEK HÁZÁBAN. A kegyes tanítórend magyarországi tartományfőnöke a nagykárolyi társháztól *Sárvári János* kegyesrendi tanárt Kecskemétre, *Taróczy Antalt* pedig Szegedre helyezte át. Ugyanakkor *Torontáli László* kegyesrendi tanár Kolozsvárról, *Mészáros László* és *Gyulai László* Budapestről Nagykarolyba lettek áthelyezve, *Denderle József* kegyesrendi tanárt Sátoraljaújhelyről Kolozsvárra, *Gallov Józsefet* pedig Máramarosszigetről Mosonmagyaróvárra helyezte át a rendfőnökség.

Gondos előkészítéssel épül fel a szabadtéri színpad a Székesegyház előtt

Jegyeket már lehet elővételben beszerezni

Nagyvárad, augusztus 11. Ismeretes, hogy a városi Népművelési Bizottság a női egyesületek elnökszónyainak védnöksége alatt folyó hó 15-én este 7 órai kezdettel a Székesegyház előtti térségen szabadtéri színelőadást rendez, melynek jövedelme a harctéren küzdő katonáinknak küldendő szeretetsomagok költségeit fogja gyarapítani. A nagyszabású, igerkező kulturális és jótékony akció minél tökéletesebb megrendezése érdekében a Népművelési Bizottság szakértőkkel egészítette ki magát. Felkérte *Palcsik Sándor* városi főmérnököt a világitás alkalmazásának irányítására és *Urbán János* városi keréztési tanácsost a színpadnak zöld lombbal és virágokkal való kiképzésére.

Folyó hó 10-én, kedden délután a Székesegyház előtti térségen helyszíni szemlét tartottak dr. *Hanzély Lajos*

BUTORT

színeset

MEZEI-tő

Háló, kombinált és előszobák.

Szabadság-utca 12. (Szacsavay-utca 48.)

Szakosztályi ülést tartanak a textilesek. A Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok Textilszakosztály értesíti tagjait és a nagyváradi nyiltárusítással bíró keresztény textilkereskedőket, hogy f. évi augusztus hó 12-én este 7 órakor a Kereskedelmi Csarnok titkári hivatalában (Szt. László-tér 4. (Sas palota) szakosztályi ülést tart, melyen a folyó ügyeket tárgyalják meg.

Ertesítem

mélyen tisztelt hölgyvendégeimet, hogy **Menning Sándor** hölgyfodrász üzletének (Bémer-tér 2. sz.) vezetését átvettem.

Manci, Kuzmányi Karolyné

Pirschl Rudolf alezredes Nagyváradon. Nagyvárad, aug. 11. A volt 37-es nagyváradi gyalogezred negyedik zászlóaljának volt paráncsnoka, *Pirschl Rudolf* alezredes Nagyváradra érkezett, hogy meglátogassa egykori bajtársait, akiket még 1911-ben hagyott el, amikor Nagyváradról eltávozott. A vitéz katonatiszt egykori bajtársai — tisztársak és alantások — ebből az alkalomból meleg fogadtatást rendeznek *Pirschl Rudolf* alezredesnek. Pénteken este 7 órakor összegyűlnek a Tűzharcos Otthonban, hogy baráti találkozón elevenítsék fel a régi szép idők emlékeit.

KÉTMILLIÓ FIATALEMBERT HIVNÁK BE AMERIKÁBAN KATONAI SZOLGÁLATRA. *Washingtonból jelentik:* (B. T.) Az amerikai hadsereg személyzeti osztályfőnöke közölte, hogy jövőre kétmillió fiatalembert hívnak be katonai szolgálatra.

Ingyen kap telket, aki nyaralót épít Rónaszékfürdőn. Rónaszékfürdő elhatározza, hogy azoknak, akik a fürdőhelyen akár maguknak, akár másoknak bérbeadás céljára villát vagy vikendházat hajlandók építeni, ingyen adja a szükséges telket.

Ipartestületi hírek

Felhívás. Felhívjuk a Nagyvárad és Vidéke Ipartestület bádogos és szerelő szakosztály tagjait: horganylemez érkezett, a lemez ellenértékét folyó hó 14-én déli 12 óráig mindenki fizesse be szakosztályunk irodájában, ellenkező esetben a szétosztásban nem részesül. Elnökség.

Ertesítés. Az építőipari szakosztály ismételen felhívja ügy helybeli, mint vidéki tagjait annak bejelentésére, hogy zárolt anyagokból augusztusra mennyi szükséglete van és hány munkással dolgozik, aki három nap alatt nem jelentkezik, anyagot nem kaphat. Elnökség.

Iparoshírek. A vas- és fémipari szakosztály felhívja mindazon tagjai figyelmét, hogy akik augusztus 6-tól szünet igényeltek, utalványukat a legrövidebb időn belül vegyék át, mert ellenkező esetben az utalvány hatályát veszti. Elnökség.

Hirdetés. Az építőipari szakosztály ismételen és utóijára felhívja helybeli tagjait, hogy képesítési igazolványaikkal a szakosztály irodájában 8 napon belül jelenjenek meg. Aki fenti határidő alatt nem jelentkezik, a hatósághoz felterjesztendő névjegyzékből kimarad és semmilyen munkát nem vállalhat. Elnökség.

Helyet biztosítanak a filmszínházakban a nemzeti érdekű daraboknak. A hivatalos lapban rendelet jelent meg, amely szerint a filmszínháztulajdonosok kötelesek műsorukban helyet biztosítani azoknak a filmeknek, amelyeket egy erre a célra kijelölt bizottság nemzeti érdekű filmeknek minősít. A rendelet szerint az ilyen filmek száma évenként legfeljebb 26 lehet.

NAGY REPÜLŐNAP MAROSVÁSÁRHELYEN. A MTI jelenti: A Magyar Aero Szövetség Marosvásárhelyen augusztus 15-én megrendező napjához csatlakozóan, vitéz nagybányai Horthy István repülőemléktúrát rendez, amelyen 25 repülőgéppel a magyar repülőélet legkiválóbbjai vesznek részt.

1205—1943. vh. sz. 1943. Pk. 13446 sz.

Árverési hirdetés

Reisz Lajos végrehajtató javára 680 P követelés és jár. erejéig 1943. év augusztus hó 24. napján délelőtt 11 órakor *Oláhszentmiklós* községben végrehajtást szenvedő lakásán a nagyváradi kir. járásbíróság 1943. évi 324. sz. végzésével elrendelt végrehajtás során lefoglalt 1500 P becsértékű lóbiróilag elárvereztetik. Nagyvárad 1943. évi július hó 18. napján.

Török Antal
 kir. jb. végrehajtó

Wimmer Anselm O. S. M.:

Az élet teljessége
 P. 3'—

H. V. Morton:
Az Udvozító nyomában
 P. 18'—

Kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában

Megváltozott a tűzifa családi adaga

Nagyvárad thj. város polgármestere 4393—1943. k. é. szám alatta a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. Iparügyi Miniszter ur 41.200—1943. Ip. M. sz. rendelete alapján értesitem a város közönségét és az összes fakereskedőket, hogy a családonként kiszolgáltatható tűzifamennyiség kiszabata megváltozott. Egy család csak a 97. számú „Budapesti Közlöny”-ben meghatározott tűzifa és szénmennyiségnek 90 százalékát szeresheti be.

Intézetek, üzemek és intézmények burgonya-beszerezése

Nagyvárad thj. város polgármestere 4395—1943. k. é. szám alatti a következő hirdetményt adta ki:

Értesitem az összes üzemeket, intézeteket, intézményeket, valamint beszerzési csoportokat, hogy az 1943—44. évre szükséges burgonyamennyiség biztosítása végett megrendeléseiket a nagyvárad burgonya kereskedőkhöz, vagy Burgonya Egyesülés helyi kirendeltségéhez legkésőbb aug. 15-ig adják be, mert a később beadott igényléseket a Burgonya Egyesülés és a helyi kereskedők nem fogják tudni kielégíteni.

Egyben felhívom a város lakosságát, hogy ugyancsak téli burgonya szükségletét augusztus végétől szeptember végéig szerezzék be, mert a különböző nehézségek következtében a szükséglet kielégítését a Közélemezési Hivatal nem fogja tudni biztosítani.

A burgonya augusztus 25-e után tárolóképes lesz.

Egyben értesitem a város lakosságát, hogy szeptember hó 10-e után 30 kilométeres körzetben a Közélemezési Hivatal utalványokat fog kibocsátani, mely utalványokra a város lakossága a vidéki termelőknél is beszerezheti szükségletét. Végül közlöm, hogy az 1943—44. évi szükséglet fedezésére személyenként senki sem szerzhet be 100 kg-nál többet.

A burgonya vásárlási engedélyekre eladott burgonya után a gazdák javára gazdapont nem írható jóvá.

Hét pengőért talpalt meg egy pár női cipőt — száz pengő pénzbüntetésre ítélték

A budapesti királyi ügyészség vádat emelt Dvorzsák Antal cipész-mester ellen, árdrágító visszaélés büntetése címén. A cipész a vádirat szerint egy pár női félcipő talpalását a hatóságilag megszabott négy pengő tizfilléres ár helyett, hét pengőért vállalta. Az ügyet most tárgyalta a büntetőtörvényszéken dr. Szilassy Pál egyetemesbíró, aki előtt a vádiott beismerte véttségét. A bizonyító eljárás lefolytatása és a perbeszéd elhangzása után, a törvényszék Dvorzsák Antalt árdrágító visszaélés vétségében mondotta ki bűnösnek és az enyhítő körülmények figyelembevételével, 100 pengő pénzbüntetésre ítélt. Az ítélet jogerős.

Ejszakai tűz Csüllög András szabóműhelyében

2500 pengő kárt okozott a begyújtva felejtett villanyvasaló

Nagyvárad. Alig vonultak vissza laktanyájukba a jéggyár melletti személtégés után a tűzoltók, este 10 óra tájban újabb tüzesetet jelentettek. A tűz a Mezei Minály-utca 4. számú házban, Csüllög András szabómester műhelyében támadt, mint a jelek szerint megállapítható volt, abból az okból, hogy az alkalmazottak véletlenül bekapcsolva felejtették a villany-

vasalót, amely áttüzesedve begyújtotta az asztalt.

A kiáramló füstre figyelmes lett az őrszemes rendőr, aki nyomban hívta a szomszédban lévő tűzoltókat s így a tüzet sikerült nyomban elfojtani. Kár csupán a belső berendezésben történt, ami futólagos becslés szerint, meghaladja a 2500 pengőt.

SPORT

Elnöki ülést tartott a NAC vezetősége

Ma a választmány ül össze tanácskozársra

Tegnap este 8 órai kezdettel Cseuz Gyula elnöklete alatt ülést tartott a NAC vezetősége. A tárgysorozat egyes pontjait Szuhovszki Bertalan főtitkár terjesztette elő.

Véglegesen rendezte az elnöki tanács Krüger Károly sportigazgató és Rónay Ferenc edző hatáskörét, mely feltétlenül szükséges volt ahhoz, hogy az egyesület belső munkaköre teljesen zavartalanul gördüljön.

Fontos határozatot hoztak továbbá a Zilahy ügyben is. Tudva-

levőleg a DVSC-nek kölcsön adott játékos még ma is a NAC igazolt játékosa, viszont az eddigi jelek szerint, véglegesen szeretnék megszerezni a debreceniek a fiut. Ez elé nem gördítene különösebb akadályt a vezetőség, ha a DVSC vállalja azokat a kötelezettségeket, melyek ilyenkor egy játékos-szerző együletre hárulnak.

Holnap este tartja meg a választmány a múlt hétről elmaradt ülést, melyre a választmányi tagokat ezuton is meghívja a Vezetőség.

Kitünően szerepelt az NSE uszógárdái az Eszakerdélyi Kerület uszóbajnokságain

21 bajnokságból 12-t hoztak haza a nagyváradai úszók.

Augusztus 7-8-án tartották meg Nagyváradon az Eszakerdélyi Kerület uszóbajnokságait. Az NSE uszói teljes fiatal gárdájával indulva, 21 bajnoki szám közül 12-öt hoztak el, ezenkívül 7 második, 6 harmadik és 2 negyedik hellyel előzte meg Nagyvárad és Kolozsvár sokkal nagyobb számban megjelenő uszóit.

Külön említést érdemel Grellneth Edit, aki egymaga 4 bajnokságot nyert és tudásával, dacára annak, hogy kezdő versenyző, igen jó időekkel győzött. A férfiak közül Berezki Sándor szintén 4 bajnokságot szerzett az NSE-nek.

Minden egyes versenyző lelkesen és pompásan versenyezve bebizonyította, hogy a Nagyvárad Sport Egylet az uszósportban ismét emelkedést mutat és hamarosan méltó lesz régi nagy híréhez.

Részletes eredmények: 200 m. senior férfi mell: 1. Aranvossy NSE. 2. Kun KAC. 3. Dudás Törekvés. 4. Bogdán Törekvés. 3x100 m. ifj. női vegyes váltó: 1. NSE (Szabó Anna, Szabó Emma, Grellneth Edit). 2 KAC. 400 m. senior férfi gyors: 1. Berezki NSE. 2. Várad KAC. 3. Bauer NSE. 100 m. ifjusági hát: 1. Várad KAC. 2. Sarkadi KAC. 3. Várfalvi NSE. 400 m. senior női gyors: 1. Grellneth. 2. Barát RMTF. 100 m. ifj. férfi mell: 1. Sarkadi KAC. 2. Birchner NbSE. 3. Papp

NSE. 4. Dudás Törekvés. 1500 m. senior gyors: 1. Jordaki KAC. 2. Józse NSE. 3. Cizmás KAC. 50 m. fiu hát: 1. Várfalvi NSE. 2. Lengyel NbSE. 3. Kányádi KEAC. 100 m. senior férfi hát: 1. Aranvossy NSE. 2. Anti KAC. 3. Vass NSE. 100 m. ifj. férfi gyors: 1. Berezki NSE. 2. Sarkadi KAC. 3. Várad KAC. 100 m. ifj. női mell: 1. Elexi KAC. 2. Kovács KEAC. 3. Hant KAC. 4. Szabó NSE. 3x100 m. ifj. férfi vegyes váltó: 1. NSE (Papp-Várfalvi-Berezki). 2. KAC. 3. NbSE. 200 m. senior mell: 1. Alexi KAC. 2. Hant KAC. 3. Felvinci KAC. 4. Szabó NSE. 100 m. ifj. női hát: 1. Kovács KAC. 2. Szabó NSE. 3. Hant KAC. 4x100 m. senior gyors váltó: 1. KAC a) csapat. 2. NSE. 3. KAC b) csapat. 400 m. ifj. férfi gyors: 1. Várad KAC. 2. Györi NSE. 3. Fiktusz NbSE. 100 m. sen. női gyors: 1. Grellneth NSE. 2. Baráth KMTE. 3. Szabó NSE. 50 m. fiu mell: 1. Lévay NbSE. 2. Papp NSE. 3. Szőlősy KAC. 3x100 m. sen. női vegyes váltó: 1. KAC. 2. NSE. 100 m. sen. férfi gyors: 1. Berezki NSE. 2. Sarkadi KAC. 3. Anti KAC. 100x200x100 m. sen. vegyes váltó: 1. NSE a) csapat (Aranvossy — Vass — Berezki). 2. KAC a) csapat. 3. NSE b) csapat. 4. KAC. 100 m. ifj. női gyors: 1. Grellneth NSE. 2. Kovács KAC. 3. Hant KAC.

Vízilabda mérkőzések: KAC—NSE

5:4 (3:2). A tartalékolt NSE az edzések hiányát erősen érezte. Mindvégig egyenrangú ellenfele volt a kolozsvári együttesnek. NbSE — KMTE 9:0 (4:0). KAC—NbSE 3:3 (2:1), NSE—KMTE 12:1 (7:1).

Szolgáltatós gyógyszertárak

V. CSOPORT:

KLEOPATRA gyógyszertár Kossuth Lajos-utca 2. (Barla Dezső) 15-15.

CSILLAG gyógyszertár, Mussolinai-tér 3. (E. Csapó Z.) 25-51.

MATYÁS KIRALY gyógyszertár, Szt János-u. 58. (Ajtay G. Gyula) 21-31.

szENT ANTAL gyógyszertár, Garlicy-u. 14. (Atlasz Lajos) 13-55.

A gyógyszertárak éjjeli szolgálata szombat reggeltől a következő szombattal reggeliz tart.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Eladó 3 darab befelé nyíló ablak 180x110 cm. Attila-u. 31. 479

Egy Remington írógép eladó. Luther Márton utca 17. szám.

Teljesen új barna-drapp, csikos szalag-ridikül eladó. Cím a kiadóban.

Angoraszórt. gubancot bármilyen mennyiséget vezek. Székely, Kapucinus-u. 11.

Allást nyec

Ügyes kisleány gyermek mellé azonnal felvétetik. Cím a kiadóban. 537

Különféle

Fertőtlenítést, poloska, moly és mindennemű férgek irtását 38 évi gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pieta-utca 6. Telefon 27—56. 313

Varróné, ki házakhoz jár, adja le címét a kiadóba. 539

Paragázzal poloskát, molyt, petét mindenhől felelősséggel irtja, Csutorás Szigligeti-u. 7. Telefon 14—21. 664

Könyvelést, üzleti könyveinek felfektetését, vezetését, felülvizsgálását, ügyvitel szervezést és felülvizsgálást, szaksterüen és lelkiismeretesen intézi Tóth Gizella könyvelési irodája, Csengeri-utca 8. Telefon hívószám 29—26. 528

Találtatott Szalmási H. Váradszőlős pótkenyérjegy. Igazolt tulajdonosa átvetheti a kiadóban. 536

Ingatlan

Eladó központban földszintes bérház, dr. Bozsodinal, Pável-utca 19., közzvetítők nélkül. 538

Eladó több beköltözhető magánház, bérház és üzletház, telkek, szőlők. Taltayné, Szigligeti-u. 12. 498

Lakás

Gyermeknélküli házaspár keres háromszobás összkomfortos lakást, esetleg albérletbe. Cím kiadóban. 526

KIADÓTULAJDONOS:
szENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Főszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
és Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.